

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки та
інформаційних технологій

Ю.М. Неговська

РОБОЧА ПРОГРАМА

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

(назва навчальної дисципліни)

рівень підготовки перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни дисципліна професійної та практичної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

О.М.Антонова
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою фінансів, обліку та
фундаментальних економічних дисциплін
протокол № 1 від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Т.М. Сугак
(прізвище, ініціали)

Розробники:

Чередніченко Юрій Васильович, кандидат економічних наук, доцент, доцент
викладач кафедри фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: дисципліна професійної та практичної підготовки

Передумови вивчення навчальної дисципліни: «Фінансовий аналіз» доцільне після оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями з таких дисциплін як мікроекономіка, макроекономіка, маркетинг, менеджмент, математика, статистика, економіка і фінанси підприємства, бухгалтерський облік, теорія економічного аналізу тощо.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз» є методика і організація фінансового аналізу в умовах ринкової економіки.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться **150** годин **5** кредити ECTS

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз» є поглиблення спеціальних знань з фінансового аналізу, оволодіння методикою і організацією аналізу фінансово-господарської діяльності суб'єктів економіки, формування і розвиток уміння використовувати теоретичні знання у практичній діяльності, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз» є вивчення організаційних форм фінансового аналізу і використання його інформації в управлінні підприємствами; вивчення методики та організації внутрішнього і зовнішнього фінансового аналізу платоспроможності, ліквідності, фінансової стійкості, грошових коштів та їх потоків, ефективності використання капіталу підприємства.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Фінансовий аналіз» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність

Програмні результати навчання (ПР)

- ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.
- ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
- ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с е м	пз	ла б	с. р		л	с е м	пз	ла б	с. р
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ												
Тема 1. Фінансовий аналіз в системі менеджменту діяльності суб'єкта ринкової економіки	14	2	-	1	-	11	14	1	-	-	-	13
Тема 2. Методичний інструментарій фінансового аналізу	14	4	-	1	-	9	14	2	-	-	-	12
Тема 3. Види фінансового аналізу	12	2	-	2	-	8	12	1	-	-	-	11
Тема 4. Інформаційна база фінансового аналізу	12	2	-	2	-	8	12	1	-	-	-	11
Тема 5. Аналіз кількісних параметрів фінансового аналізу	14	6	-	2	-	6	14	2	-	2	-	10
Тема 6. Аналіз якісних параметрів фінансового аналізу	14	6	-	2	-	6	14	2	-	2	-	10
Разом за змістовим модулем 1	80	22	-	10	-	48	80	9	-	4	-	67
Змістовий модуль 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ												
Тема 7. Аналіз грошових потоків підприємства	14	6	-	2	-	6	14	1	-	-	-	13
Тема 8. Аналіз фінансових результатів діяльності суб'єкта ринкової економіки	14	6	-	2	-	6	14	1	-	-	-	13
Тема 9. Аналіз інвестиційної діяльності	14	6	-	2	-	6	14	1	-	-	-	13
Тема 10. Аналітичне забезпечення антикризового менеджменту	14	6	-	2	-	6	14	1	-	-	-	13
Тема 11. Аналіз ділової та ринкової активності	14	6	-	2	-	6	14	1	-	-	-	13
Разом за змістовим модулем 2	70	30	-	10	-	30	70	5	-	-	-	65
Усього годин	150	52	-	20	-	78	150	14	-	4	-	132

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи фінансового аналізу

Тема 1. Фінансовий аналіз в системі менеджменту діяльності суб'єктів ринкової економіки

Зміст і основні характеристики фінансового аналізу. Наукові параметри фінансового аналізу. Основні принципи фінансового аналізу: системність, комплексність, об'єктивність, динамічність, точність, оперативність, ефективність, прогресивність. Принципова характеристика компонентів фінансового аналізу: предмет, завдання, об'єкти, джерела інформації, користувачі, принципи, методи, інструментарій, вихідна інформація.

Критерії аналітичного забезпечення фінансового менеджменту. Становлення і розвиток фінансового аналізу в Україні.

Місце фінансового аналізу в комплексному економічному аналізі і системі інших наук.

Тема 2. Методичний інструментарій фінансового аналізу

Класифікація методів і прийомів фінансового аналізу. Формалізовані і неформалізовані методи фінансового аналізу.

Основні типи моделей фінансового аналізу: дескриптивні, предикативні, нормативні.

Основні типи детермінованих моделей факторного аналізу: Методи факторного фінансового аналізу. Логіка факторного аналізу. Детерміновані моделі факторного аналізу: адитивні, мультиплікативні, кратні, змішані.

Стохастичні моделі факторного аналізу.

Неформалізовані методи аналізу. Розробка системи показників. Побудова аналітичних таблиць. Прийом деталізації. Методи фінансових коефіцієнтів.

Елементарні методи мікроекономічного аналізу: метод балансового пов'язування; метод процентних чисел.

Традиційні методи економічної статистики. Математично-статистичні методи дослідження зв'язків: кореляційно-регресійний аналіз; дисперсійний аналіз; кластерний аналіз.

Методи інтегральної оцінки. Методи теорії прийняття рішень: метод побудови дерева рішень; лінійне програмування. Методи фінансових обчислень.

Тема 3. Види фінансового аналізу

Зміст і процедури фінансового аналізу. Класифікаційні ознаки видів фінансового аналізу: часова форма, просторова форма, зміст аналізу, періодичність аналізу, організаційна форма, рівень охоплення об'єкта. Зовнішній і внутрішній фінансовий аналіз. Комплексний і тематичний фінансовий аналіз. Одноразовий і динамічний фінансовий аналіз. Горизонтальний, вертикальний, коефіцієнтний фінансовий аналіз, порівнювальний, факторний, декомпозиційний.

Експрес-аналіз фінансового стану. Дискримінантний аналіз фінансового стану. Застосування SWOT-аналізу в оцінках фінансового стану. Оцінка сильних і слабких сторін, можливостей і загроз підприємства.

Тема 4. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу

Інформаційне забезпечення системи управління підприємством як база для виконання аналітичних процедур. Класифікація економічної інформації. Основні джерела інформації для фінансового аналізу та їх класифікація.

Фінансова звітність підприємства: значення, зміст, структура. Основні принципи складання фінансової звітності. Загальні вимоги до фінансової звітності.

Баланс підприємства: призначення, структура, аналітичні можливості.

Звіт про фінансові результати: призначення, структура, аналітичні можливості.

Звіт про рух грошових коштів: призначення, структура і аналітичні можливості.

Звіт про власний капітал: призначення, структура і аналітичні можливості.

Призначення і склад приміток до фінансових звітів.

Система інформації рахунків бухгалтерського обліку. Інші джерела комплексного фінансового аналізу. Побудова бази даних фінансового аналізу при застосуванні сучасних інформаційних технологій. Управлінська інформація в системі інформаційного забезпечення фінансового аналізу.

Організація аналітичного забезпечення фінансового аналізу. Організаційно-інформаційна модель фінансового аналізу підприємства.

Тема 5. Аналіз кількісних параметрів фінансового стану

Фінансовий стан підприємства, його характеристика і оцінка.

Аналіз активів. Класифікація активів за ступенем ліквідності. Поточні активи. Майновий потенціал підприємства. Горизонтальний і вертикальний аналіз активів підприємства. Аналіз обсягу, складу і структури необоротних активів. Аналіз обсягу, складу і структури оборотних активів підприємства. Класифікація оборотних активів за категоріями ризику: мінімальним, малим, середнім, високим ступенем. Аналіз власних оборотних активів.

Аналіз пасивів. Класифікація пасивів. Поточні пасиви. Горизонтальний і вертикальний аналіз власного і залученого капіталу. Оцінка джерел утворення власного капіталу. Аналіз зобов'язань підприємства. Аналіз кредиторської заборгованості.

Тема 6. Аналіз якісних параметрів фінансового стану

Поняття фінансової стійкості. Типи фінансової стійкості. Аналіз фінансової стійкості підприємства: система показників; алгоритми розрахунку та критерії оцінки коефіцієнтів фінансової стійкості. Оцінка запасу фінансової стійкості. Інтегральна оцінка фінансової стійкості підприємства.

Поняття платоспроможності і ліквідності підприємства. Аналіз платоспроможності і ліквідності підприємства: система показників; алгоритми розрахунку та критерії оцінки коефіцієнтів платоспроможності і ліквідності. Аналіз ліквідності балансу підприємства. Експрес-аналіз ліквідності. Аналіз оборотності активів і капіталу: система показників; алгоритми розрахунку.

Змістовий модуль 2. Аналіз діяльності суб'єкта ринкової економіки

Тема 7. Аналіз грошових потоків підприємства

Грошові потоки підприємства: додатній грошовий потік, від'ємний грошовий потік, чистий грошовий потік. Основні інструменти планування і прогнозування грошових потоків.

Етапи аналізу грошових потоків. Аналіз руху грошових потоків. Аналіз грошових потоків від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності підприємства.

Коефіцієнтний метод як інструмент аналізу грошових потоків: коефіцієнт достатності чистого грошового потоку; коефіцієнт ліквідності грошового потоку; коефіцієнт ефективності грошового потоку; коефіцієнт реінвестування чистого грошового потоку; коефіцієнт рентабельності позитивного грошового потоку; коефіцієнт рентабельності середнього залишку грошових коштів; коефіцієнт рентабельності чистого грошового потоку.

Аналіз динаміки і факторів зміни обсягів грошових потоків.

Тема 8. Аналіз фінансових результатів діяльності суб'єкта ринкової економіки

Система показників оцінки фінансових результатів діяльності. Економічний зміст доходів, витрат і прибутку підприємства. Аналіз і оцінка складу, структури і динаміки доходів та витрат.

Аналіз формування чистого прибутку підприємства. Аналіз фінансових результатів від операційної діяльності. Факторний аналіз прибутку від операційної діяльності. Аналіз беззбитковості підприємства. Ефект фінансового важеля. Фінансовий леверидж. Диференціал фінансового важеля. Коефіцієнт фінансового важеля.

Аналіз фінансових результатів від інвестиційної діяльності. Аналіз фінансових результатів від фінансової діяльності. Факторний аналіз чистого прибутку підприємства. Аналіз розподілу та ефективності використання прибутку. Аналіз рентабельності підприємства.

Тема 9. Аналіз інвестиційної діяльності

Сутність інвестицій та пріоритетні завдання аналізу інвестиційної діяльності підприємства. Характеристика окремих напрямків інвестиційної діяльності підприємства. Класифікація інвестицій. Реальні(капітальні) і фінансові інвестиції. Інновації.

Етапи реального інвестування. Методи і способи фінансування окремих інвестиційних програм і проектів.

Компоненти фінансового аналізу інвестиційного проекту. Врахування фактора часу при обґрунтуванні інвестиційних вкладень. Процеси нарощення і дисконтування. Схема простих процентів. Схема складних процентів.

Основні методи оцінки ефективності інвестиційних проектів. Система показників оцінки ефективності інвестицій: чистий приведений дохід, індекс рентабельності, внутрішня норма доходу, термін окупності.

Аналіз обсягу, структури та ефективності фінансових інвестицій. Оцінка вартості цінних паперів.

Порівняльний аналіз проектів різної тривалості: методика аналізу, система показників, критерії оцінки. Оптимізація розподілу інвестицій за кількома проектами. Просторова оптимізація портфелю інвестиційних проектів: методика, система показників, критерії оптимізації. Оптимізація розподілу інвестицій у часі: методика, система показників, критерії оптимізації

Тема 10. Аналітичне забезпечення антикризового менеджменту

Внутрішні і зовнішні причини банкрутства. Основні показники задовільної структури балансу підприємства: поточної ліквідності, відновлення платоспроможності, забезпеченості власними оборотними коштами.

Етапи аналізу неплатоспроможності підприємства: аналіз фінансових результатів діяльності неплатоспроможного підприємства; аналіз фінансового стану неплатоспроможного підприємства; оцінка взаємозв'язку неплатоспроможності підприємства із заборгованістю держави перед ним.

Методи інтегральної оцінки загрози банкрутства. Прогнозування потенційного банкрутства підприємства.

Використання системи формалізованих і неформалізованих критеріїв оцінки можливого банкрутства. Вибір і обґрунтування стратегії підприємства у подоланні кризових явищ.

Аналіз і оцінка кредитних відносин. Аналіз і управління розрахунками.

Методи попередження і прогнозування банкрутства, що базуються на використанні фінансових коефіцієнтів. Модель Спрингейта.

Тема 11. Аналіз ділової та ринкової активності

Аналіз параметрів економічного зростання.

Методика аналізу ринкової активності підприємства. Аналіз і оцінка дивідендного доходу на одну акцію. Прибуток на акцію. Загальна дохідність звичайних акцій.

Методика комплексної оцінки інтенсифікації та ефективності діяльності підприємства.

Система показників ділової активності підприємства. Якісні критерії ділової активності: ширина ринків збуту, репутація підприємства, конкурентоспроможність, наявність стабільних постачальників і споживачів, стійкість зв'язків з клієнтами. Кількісні критерії ділової активності: ступінь виконання плану за основними показниками і забезпечення заданих темпів зростання; рівень ефективності використання ресурсів підприємства.

Аналіз активності на фінансовому ринку. Рейтингова оцінка фінансового стану, ділової та ринкової активності підприємства

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Місце і роль аналізу господарської діяльності в інформаційній системі управління	2	1
2	Методичний інструментарій фінансового аналізу	4	2
3	Види фінансового аналізу	2	1
4	Інформаційна база фінансового аналізу	2	1
5	Аналіз кількісних параметрів фінансового аналізу	6	2
6	Аналіз якісних параметрів фінансового аналізу	6	2
7	Аналіз грошових потоків підприємства	6	1
8	Аналіз фінансових результатів діяльності суб'єкта ринкової економіки	6	1
9	Аналіз інвестиційної діяльності	6	1
10	Аналітичне забезпечення антикризового менеджменту	6	1

11	Аналіз ділової та ринкової активності	6	1
Усього годин		52	14

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Місце і роль аналізу господарської діяльності в інформаційній системі управління	1	-
2	Методичний інструментарій фінансового аналізу	1	-
3	Види фінансового аналізу	2	-
4	Інформаційна база фінансового аналізу	2	-
5	Аналіз кількісних параметрів фінансового аналізу	2	2
6	Аналіз якісних параметрів фінансового аналізу	2	2
7	Аналіз грошових потоків підприємства	2	-
8	Аналіз фінансових результатів діяльності суб'єкта ринкової економіки	2	-
9	Аналіз інвестиційної діяльності	2	-
10	Аналітичне забезпечення антикризового менеджменту	2	-
11	Аналіз ділової та ринкової активності	2	-
Усього годин		20	4

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
	Не передбачено планом	-	-

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
	Не передбачено планом	-	-

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Місце і роль аналізу господарської діяльності в інформаційній системі управління	11	13
2	Методичний інструментарій фінансового аналізу	9	12
3	Види фінансового аналізу	8	11
4	Інформаційна база фінансового аналізу	8	11
5	Аналіз кількісних параметрів фінансового аналізу	6	10
6	Аналіз якісних параметрів фінансового аналізу	6	10
7	Аналіз грошових потоків підприємства	6	13
8	Аналіз фінансових результатів діяльності суб'єкта ринкової економіки	6	13
9	Аналіз інвестиційної діяльності	6	13
10	Аналітичне забезпечення антикризового менеджменту	6	13
11	Аналіз ділової та ринкової активності	6	13

11. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**ВАРІАНТ 1****Завдання 1. Практичне завдання (14 балів)**

Проаналізувати динаміку фінансової стійкості підприємства та зробити відповідні висновки. Для розрахунків використати наведені нижче дані:

тис. грн.

Найменування показника	На початок року	На кінець року
Активи – всього	192580	204116
2. Необоротні активи – разом	32008	37245
у тому числі: основні засоби	27280	32370
3. Витрати майбутніх періодів	34	52
3. Власний капітал	82920	102745
4. Забезпечення наступних витрат і платежів	1290	1043
4. Довгострокові зобов'язання	650	1140
5. Доходи майбутніх періодів	72	89
Довідково: нарахована амортизація	11020	12507

Завдання 2. Завершити речення (5 балів):

1. Доходність активів характеризується відношенням ...
2. Чистий прибуток підприємства визначається як алгебраїчна сума...
3. Коефіцієнт оборотності активів обчислюється як відношення....

Завдання 3. Знайти правильну відповідь (6 балів)

- 1) Які фактори обумовлюють рентабельність капіталу підприємства?
  - а) Залишкова вартість основних засобів підприємства.
  - б) Доход від реалізації продукції.
  - в) Собівартість реалізованої продукції.
  - г) Чистий прибуток.
- 2) Який коефіцієнт швидкої ліквідності заслуговує на найвищу оцінку?
  - а) 40%.   б) 58%.   в) 69%.   г) 83%.
- 3) Який показник обчислюється як питома вага залишкової вартості основних засобів у сукупних активах підприємства?
  - а) Коефіцієнт оновлення основних засобів.
  - б) Коефіцієнт реальної вартості основних засобів.
  - в) Коефіцієнт здатності основних засобів.
  - г) Коефіцієнт оборотності основних засобів.

ВАРІАНТ 2**Завдання 1. Практичне завдання (14 балів)**

Обчислити показники ділової активності підприємства, оцінити їх динаміку та зробити висновки. Для розрахунків використати наведені нижче дані:

тис. грн.

Показник	Базисний рік	Звітний рік
1. Доход від реалізації продукції	22140	28028
Середні залишки необоротних активів	1828	1644
у тому числі: основних засобів	1210	1189
3. Середні залишки оборотних активів	24466	26573
у тому числі: матеріальних активів	12156	11990
дебіторської заборгованості	692	630
4. Середні залишки власного капіталу	8258	9002

Завдання 2. Завершити речення (5 балів):

1. До абсолютно ліквідних активів підприємства належать...
2. Рентабельність капіталу обчислюється як відношення ...
3. Інформація про рух капіталу міститься у ...

Завдання 3. Знайти правильну відповідь (6 балів)

1) Який показник обчислюється як відношення власного оборотного капіталу до загальної величини власного капіталу?

- а) Коефіцієнт автономії.
- б) Коефіцієнт маневрування.
- в). Коефіцієнт поточної ліквідності.
- г) Коефіцієнт питомої ваги власного капіталу в обороті.

2) Що характеризує коефіцієнт оборотності активів?

- а) Рентабельність підприємства.
- б) Фінансову стійкість.
- в) Ділову активність.
- г) Платоспроможність.

3) Які методичні прийоми застосовуються у загальному аналізі капіталу ?

- а) Моделювання.
- б) Балансове пов'язання.
- в) Групування.
- г) Елімінування

ВАРІАНТ 3

Завдання 1. Практичне завдання (14 балів)

Проаналізувати динаміку платоспроможності підприємства і зробити відповідні висновки. Для розрахунків використати наведені нижче дані:

тис. грн.

Найменування показника	На початок року	На кінець року
1. Необоротні активи - всього	3390	3480
2. Оборотні активи - всього	20137	20689
у тому числі: запаси	15240	16310
грошові кошти та їх еквіваленти	2459	3127
3. Витрати майбутніх періодів	78	120
4. Власний капітал	3520	3672
5. Забезпечення наступних витрат і платежів	230	214
6. Довгострокові зобов'язання	1270	1345
7. Поточні зобов'язання	18543	19001
8. Доходи майбутніх періодів	42	57
9. Необоротні активи та групи вибуття	-	-

Завдання 2. Завершити речення (5 балів):

1. Коефіцієнт мультиплікації капіталу характеризує ...
2. Нормативні моделі фінансового аналізу – це.....
3. Майновий потенціал підприємства включає...

Завдання 3. Знайти правильну відповідь (6 балів)

1) Які чинники впливають на величину доходу від реалізації продукції?

- а) Собівартість реалізованої продукції
- б) Операційний прибуток.
- в) Обсяг виробництва.
- г) Рентабельність продукції.

2) Які методичні прийоми застосовуються у загальному аналізі капіталу ?

- а) Моделювання.

- б) Балансове пов'язання.
- в) Групування.
- г) Елімінування.
- 3) *Що характеризується коефіцієнтом оборотності активів?*
  - а) Рентабельність підприємства.
  - б) Фінансова стійкість.
  - в) Ділова активність.
  - г) Платоспроможність.

ВАРІАНТ 4

Завдання 1. Практичне завдання (14 балів)

Проаналізувати динаміку фінансової стійкості підприємства та зробити відповідні висновки. Для розрахунків використати наведені нижче дані:

тис. грн.

Найменування показника	На початок року	На кінець року
Активи - всього	192580	204116
2. Необоротні активи - разом	32008	37245
у тому числі: основні засоби	27280	32370
3. Витрати майбутніх періодів	34	52
3. Власний капітал	82920	102745
4. Забезпечення наступних витрат і платежів	1290	1043
4. Довгострокові зобов'язання	650	1140
5. Доходи майбутніх періодів	72	89
Довідково: нарахована амортизація	11020	12507

Завдання 2. Завершити речення (5 балів):

1. Економічний потенціал підприємства – це.....
2. Чистий прибуток підприємства визначається як алгебраїчна сума...
3. Коефіцієнт оборотності активів обчислюється як відношення ...

Завдання 3. Знайти правильну відповідь (6 балів)

1) Які фактори обумовлюють рентабельність капіталу підприємства?

- а) Залишкова вартість основних засобів підприємства.
- б) Доход від реалізації продукції.
- в) Собівартість реалізованої продукції.
- г) Чистий прибуток.

2) Який коефіцієнт швидкої ліквідності заслуговує на найвищу оцінку?

- а) 40%.   б) 58%.   в) 69%.   г) 83%.

3) Який показник обчислюється як питома вага залишкової вартості основних засобів у сукупних активах підприємства?

- а) Коефіцієнт оновлення основних засобів.
- б) Коефіцієнт реальної вартості основних засобів.
- в) Коефіцієнт здатності основних засобів.
- г) Коефіцієнт оборотності основних засобів.

ВАРІАНТ 5

Завдання 1. Практичне завдання (14 балів)

Обчислити показники ділової активності підприємства, оцінити їх динаміку та зробити висновки. Для розрахунків використати наведені нижче дані:

тис. грн.

Показник	Базисний рік	Звітний рік
1. Доход від реалізації продукції	22140	28028

Середні залишки необоротних активів у тому числі: основних засобів	1828 1210	1644 1189
3. Середні залишки оборотних активів у тому числі: матеріальних активів дебіторської заборгованості	24466 12156 692	26573 11990 630
4. Середні залишки власного капіталу	8258	9002

Завдання 2. Завершити речення (5 балів):

1. До абсолютно ліквідних активів підприємства належать...
2. Рентабельність капіталу обчислюється як відношення ...
3. Інформація про рух капіталу міститься у ...

Завдання 3. Знайти правильну відповідь (6 балів)

1) Який показник обчислюється як відношення власного оборотного капіталу до загальної величини власного капіталу?

- а) Коефіцієнт автономії.
- б) Коефіцієнт маневрування.
- в). Коефіцієнт поточної ліквідності.
- г) Коефіцієнт питомої ваги власного капіталу в обороті.

2) Що характеризує коефіцієнт оборотності активів?

- а) Рентабельність підприємства.
- б) Фінансову стійкість.
- в) Ділову активність.
- г) Платоспроможність.

3) Які методичні прийоми застосовуються у загальному аналізі капіталу ?

- а) Моделювання.
- б) Балансове пов'язання.
- в) Групування.
- г) Елімінування.

ВАРІАНТ 6

Завдання 1. Практичне завдання (14 балів)

Проаналізувати динаміку платоспроможності підприємства і зробити відповідні висновки. Для розрахунків використати наведені нижче дані:

тис. грн.

Найменування показника	На початок року	На кінець року
1. Необоротні активи - всього	3390	3480
2. Оборотні активи - всього	20137	20689
у тому числі: запаси	15240	16310
грошові кошти та їх еквіваленти	2459	3127
3. Витрати майбутніх періодів	78	120
4. Власний капітал	3520	3672
5. Забезпечення наступних витрат і платежів	230	214
6. Довгострокові зобов'язання	1270	1345
7. Поточні зобов'язання	18543	19001
8. Доходи майбутніх періодів	42	57
9. Необоротні активи та групи вибуття	-	-

Завдання 2. Завершити речення (5 балів):

1. Коефіцієнт мультиплікації капіталу характеризує ...
2. Власний оборотний капітал підприємства обчислюється як ...
3. Рівень обороту з надходження капіталу – це відношення ...

Завдання 3. Знайти правильну відповідь (6 балів)

- 1) Які чинники впливають на величину доходу від реалізації продукції?
- Собівартість реалізованої продукції
  - Операційний прибуток.
  - Обсяг виробництва.
  - Рентабельність продукції.
- 2) Які методичні прийоми застосовуються у загальному аналізі капіталу
- Моделювання.
  - Балансове пов'язання.
  - Групування.
  - Елімінування.
- 3) Що характеризується коефіцієнтом оборотності активів?
- Рентабельність підприємства.
  - Фінансова стійкість.
  - Ділова активність.
  - Платоспроможність.

ВАРІАНТ 7

Завдання 1. Практичне завдання (14 балів)

Проаналізувати динаміку фінансової стійкості підприємства та зробити відповідні висновки. Для розрахунків використати наведені нижче дані:

тис. грн.

Найменування показника	На початок року	На кінець року
Активи - всього	192580	204116
2. Необоротні активи - разом	32008	37245
у тому числі: основні засоби	27280	32370
3. Витрати майбутніх періодів	34	52
3. Власний капітал	82920	102745
4. Забезпечення наступних витрат і платежів	1290	1043
4. Довгострокові зобов'язання	650	1140
5. Доходи майбутніх періодів	72	89
Довідково: нарахована амортизація	11020	12507

Завдання 2. Завершити речення (5 балів):

- Чистий прибуток підприємства визначається як алгебраїчна сума...
- Коефіцієнт оборотності активів обчислюється як відношення ...
- Витрати майбутніх періодів відображуються у ...

Завдання 3. Знайти правильну відповідь (6 балів)

- 1) Які фактори обумовлюють рентабельність капіталу підприємства?
- Залишкова вартість основних засобів підприємства.
  - Доход від реалізації продукції.
  - Собівартість реалізованої продукції.
  - Чистий прибуток.
- 2) Який коефіцієнт швидкої ліквідності заслуговує на найвищу оцінку?
- 40%.
  - 58%.
  - 69%.
  - 83%.
- 3) Який показник обчислюється як питома вага залишкової вартості основних засобів у сукупних активах підприємства?
- Коефіцієнт оновлення основних засобів.
  - Коефіцієнт реальної вартості основних засобів.
  - Коефіцієнт здатності основних засобів.
  - Коефіцієнт оборотності основних засобів.

ВАРІАНТ 8

Завдання 1. Практичне завдання (14 балів)

Проаналізувати динаміку платоспроможності підприємства і зробити відповідні висновки. Для розрахунків використати наведені нижче дані:

тис. грн.

Найменування показника	На початок року	На кінець року
1. Необоротні активи - всього	3390	3480
2. Оборотні активи - всього	20137	20689
у тому числі: запаси	15240	16310
грошові кошти та їх еквіваленти	2459	3127
3. Витрати майбутніх періодів	78	120
4. Власний капітал	3520	3672
5. Забезпечення наступних витрат і платежів	230	214
6. Довгострокові зобов'язання	1270	1345
7. Поточні зобов'язання	18543	19001
8. Доходи майбутніх періодів	42	57
9. Необоротні активи та групи вибуття	-	-

Завдання 2. Завершити речення (5 балів):

1. Коефіцієнт мультиплікації капіталу характеризує ...
2. Власний оборотний капітал підприємства обчислюється як ...
3. Рівень обороту з надходження капіталу – це відношення ...

Завдання 3. Знайти правильну відповідь (6 балів)

1) Які чинники впливають на величину доходу від реалізації продукції?

- а) Собівартість реалізованої продукції
- б) Операційний прибуток.
- в) Обсяг виробництва.
- г) Рентабельність продукції.

2) Які методичні прийоми застосовуються у загальному аналізі капіталу?

- а) Моделювання.
- б) Балансове пов'язання.
- в) Групування.
- г) Елімінування.

3) Що характеризується коефіцієнтом оборотності активів?

- а) Рентабельність підприємства.
- б) Фінансова стійкість.
- в) Ділова активність.
- г) Платоспроможність.

12. Питання для підготовки до екзамену

1. Аналіз джерел фінансування підприємства.
2. Аналіз ділової активності підприємства.
3. Аналіз ефективності виробничих інвестицій.
4. Аналіз прибутку від звичайної діяльності підприємства.
5. Аналіз фінансових інвестицій підприємства.
6. Дайте характеристику фінансової звітності підприємства і її аналітичних можливостей.
7. Дати характеристику інформаційної бази фінансового аналізу.
8. Дати характеристику моделей фінансового аналізу.
9. Економічна структура, зміст і аналітичні можливості балансу.
10. Методика аналізу власного капіталу підприємства.
11. Методика аналізу грошових потоків підприємства.
12. Методика аналізу ділової активності підприємства.

13. Методика аналізу економічного потенціалу підприємства.
14. Методика аналізу ефективності виробничих інвестицій.
15. Методика аналізу ефективності господарювання.
16. Методика аналізу зобов'язань підприємства.
17. Методика аналізу інтенсивності використання оборотних активів підприємства.
18. Методика аналізу капіталу підприємства.
19. Методика аналізу кредитоспроможності підприємства.
20. Методика аналізу можливого банкрутства підприємства.
21. Методика аналізу позикового капіталу підприємства.
22. Методика аналізу фінансової стабільності і платоспроможності підприємства.
23. Методика аналізу чистого прибутку підприємства.
24. Методика факторного аналізу чистого прибутку підприємства
25. Організаційно-інформаційна модель аналізу грошових потоків підприємства.
26. Організаційно-інформаційна модель аналізу інвестиційної діяльності підприємства.
27. Система показників аналізу рентабельності підприємства і методика їх оцінки.
28. Факторний аналіз чистого прибутку підприємства.
29. Характеристика методів фінансового аналізу.

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях:

- вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях:

- вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні, семінарські та лабораторні заняття);
- метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- Дослідницький метод
- Пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Фінансовий аналіз» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді *усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо.*
- для модульного контролю у вигляді *письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.*
- для підсумкового контролю *проведення екзамену або заліку (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.).*

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз» є підсумковий контроль – екзамен.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

№	Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти*	Кількість балів
1.	Реферат, есе	1-5
2.	Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач	1-5
3.	Індивідуальне завдання	1-5
4.	Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
5.	Ділова гра, практичний кейс, тощо.	1-10
6.	Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо)	1-10
7.	Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти)	1-20
8.	Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-40

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади.
82-89	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять.
75-81	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
64-74	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуюються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів.
60-63	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
35-59	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
1-34	Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом

навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Приклад для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота											Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Самостійна робота			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		T11		
2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	10	40	100
Модульний контроль 1 - 10						Модульний контроль 2 - 10							

Приклад для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Фінансовий аналіз» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Власюк Н.І. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Н.І. Власюк. Львів: Вид-во ЛКА, 2016. 312 с.
2. Сокольська Р.Б. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Частина I. Аналіз фінансової звітності / Р.Б. Сокольська, В.Д. Зелікман, Т.В. Акімова. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2015. 92 с.

3. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Полтава: ПДАА, 2016. 430 с.

4. Фінансовий аналіз: навч. посібник / За заг. Ред. Школьник І.О. [І.О. Школьник, І.М. Боярко, О.В. Дейнека та ін.]. К.: Центр учбової літератури, 2016. 368 с.

5. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М.Р. Лучко, С.М. Жукевич, А.І. Фаріон. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.

6. Фінансовий аналіз та звітність: практикум / І.Ю. Єпіфанова, В.В. Джеджула. Вінниця: ВНТУ, 2017. 143 с.

Допоміжна

1. Аналіз господарської діяльності: Навч. посіб. / О.О. Адлер, О. Й. Лесько; Вінниц. нац. техн. ун-т. Вінниця: ВНТУ, 2019. 114 с.

2. Кіндрацька Г.І., Загородній А.Г., Кулиняк Ю.І. Аналіз господарської діяльності: Підручник / Г.І. Кіндрацька, А.Г. Загородній, Ю.І. Кулиняк. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 320 с

3. Мних Є В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Підручник. К.: КНТЕУ, 2008. 514 с.

4. Мних Є.В., Бутко А.Д., Большакова О.Ю., Кравченко Г.О. Аналіз і контроль в системі управління капіталом підприємства / За ред. проф. Є.В. Мниха. К, КНТЕУ, 2005. 240с.

5. Подольська В.О., Яріш О.В. Фінансовий аналіз: Навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 488с.

6. Аналітично-контрольні аспекти регулювання фінансово-господарської діяльності суб'єктів економіки: монографія / за заг. ред. А.В. Лісового та Е.В. Кондукової; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь, 2017 р. 398 с.

20. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. www.csr.ru – Центр стратегічного розвитку
2. www.ebrd.com – Європейський банк реконструкції та розвитку
3. www.gifa.ru – Гільдія інвестиційних та фінансових аналітиків
4. www.icps.kiev.ua – Міжнародний центр перспективних досліджень
5. www.ics.org.ua – Інститут конкурентного суспільства
6. www.invest.delovoy.com – Інвестиційний експерт
7. www.minfin.gov.ua – Міністерство фінансів України
8. www.mavica.ru – Багатомовний пошуковий каталог
9. www.rada.kiev.ua – Верховна рада України
10. www.ukrstat.gov.ua – Державний комітет статистики
11. www.usfa.kiev.ua – Українське товариство фінансових аналітиків
12. www.fas.com.ua – Фінансовий аналітик-сервіс